

Justitieministeriet
Lagberedningsavdelningen
PB 25
00023 Statsrådet

oikeusministerio@om.fi

Hänvisning
OM 5/849/2012

Kontaktperson
Pamela Baarman

Ärende
**Utlåtande om Europarådets konvention mot
illegal handel med mänskliga organ**

Justitieministeriet har den 27 november 2014 inkommit med en begäran om utlåtande från Ålands landskapsregering om Europarådets konvention mot illegal handel med mänskliga organ; konventionen ska öppnas för signering vid en ceremoni i Santiago de Compostela i mars 2015. Justitieministeriet omber landskapsregeringen särskilt bedöma huruvida konventionen innehåller bestämmelser som hör till landskapets behörighet. Med anledning av justitieministeriets begäran om utlåtande önskar landskapsregeringen framföra följande:

Landskapsregeringen konstaterar att Europarådets konvention mot illegal handel av mänskliga organ till största delen innehåller bestämmelser som enligt självstyrelselagen (ÅFS 1991:71) för Åland hör till rikets lagstiftningsbehörighet. Enligt 27 § 22 och 23 punkterna självstyrelselagen hör straffrätt, rättsskipning, förundersökning, verkställighet av domar och straff samt utlämning för brott till rikets lagstiftningsbehörighet. Huvudsakligen berörs således rikets lagstiftningsbehörighet till den del konventionen förutsätter sättande i kraft av nationella lagar och författningar.

Landskapsregeringen konstaterar att konventionen ändock till viss del innehåller bestämmelser, som enligt 18 § självstyrelselagen hör till landskapet Ålands lagstiftningsbehörighet. Landskapet har enligt 18 § 1, 2, 4, 12, 13 och 14 punkterna självstyrelselagen lagstiftningsbehörighet beträffande landskapsregeringen och under denna lydande myndigheter, landskapets tjänstemän, kommunernas förvaltning och kommunernas tjänsteinnehavare, hälso- och sjukvård, socialvård samt undervisning.

Landskapsregeringen konstaterar att de delar av konventionen som faller inom ramen för landskapets behörighet särskilt påträffas i kapitel IV och V, som

innehåller allmänna och vittgående skyldigheter riktade till konventionsstaternas myndigheter. Kapitel IV innehåller bl.a. bestämmelser om skyddsåtgärder, om rättigheter för offer och om det stöd som ska tillhandahållas dem under en straffprocess. Kapitel V ålägger konventionsstaterna en skyldighet att vidta förebyggande åtgärder, såsom att främja upplysningskampanjer riktade till allmänheten samt att bistå med information och utbildning för berörda tjänstemän samt för verksamma inom hälso- och sjukvården. Landskapets uppdrag blir således att sprida kunskap och att aktivt arbeta med värderingar och attityder i förebyggande syfte samt att kunna ta hand om eventuella offer.

I 59 § självstyrelselagen för Åland regleras situationen för ett internationellt avtals ikraftträdande i landskapet Åland enligt följande: "Om ett fördrag eller någon annan internationell förpliktelse som Finland ingår eller förbinder sig till innehåller en bestämmelse i en fråga som enligt denna lag faller inom landskapets behörighet, träder bestämmelsen i kraft i landskapet endast om lagtinget ger sitt bifall till den författning genom vilken bestämmelsen sätts i kraft."

Landskapsregeringen konstaterar att då konventionen mot illegal handel av mänskliga organ innehåller bestämmelser som faller inom landskapets lagstiftningsbehörighet, krävs således lagtingets bifall för att konventionen till dessa delar ska träda i kraft i landskapet.

Landskapsregeringen understöder konventionens målsättningar. Såvida lagtinget ger sitt bifall till ikraftträdandet av bestämmelserna inom landskapets behörighet kommer landskapsregeringen att verka för att landskapets myndigheter vidtar nödvändiga åtgärder i enlighet med konventionens bestämmelser till den del myndigheternas ansvarsområden berörs.

Landskapsregeringen återkommer med kommentarer i ärendet om anledning till detta konstateras i ett senare skede.

L a n t r å d

Camilla Gunell

Minister

Wille Valve